

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 „ 05 „
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, október 4.

Egy jobb kor hajnalán.

Nem ismerték, nem ismerik a magyar ember természetét, — innen a sok félre értés a multban, a bizalmatlanság a jelenben.

Parancsoltak olyankor, mikor anélkül is megtették volna, követeltek, mikor önként is felajánlottuk volna — ez keserített bennünket sokszor. Kegyeletünket elhunyt nagyjaink iránt tüntetésnek vették az élő ellen, — ez okozott bizalmatlanságot irántunk sokszor; jogainkhoz való ragaszkodásunkat merényletnek tartották mások vélt, vagy való jogaival szemben, — ez tette gyűlöltté a magyar nevet sokszor.

A bánásmód volt elhibázva velünk szemben mindig. A magyar ember jobban szeret szeretni, mint gyűlölködni, s aki a szívét mutatja nekünk, az biztosan rátalál a mienkre is.

Ez a mi természetünk titka s aki ismeri ezt a titkot, az meg szelidítette az oroszánt, az könnyen bánik a kemény magyarral.

Fényárban usznak a utcák. Az esős sáros idő dacára is ezer ember tolong, ezren és ezren kiáltják az éljent és szemük ragyogása mutatja, hogy az éljen szívéből fakad. Mi hozta ily extazisba az országot?

A király nemzeti multunk tiz nagy alakjának szobrot emeltet, meg értett bennünket, szeretettel fordult hozzánk s fel fakadt bennünk is a nagy igaz szeretet iránta, mely nem fér a szívéinkbe, mely fénybe, diszbe borítja az egész országot.

Nem értettek bennünket idáig, ez volt baja a multnak és jelennek, meg ismertek most, ez záloga a jobb jövőnek.

Volt miért ünnepelnünk és ünnepeltük lelkesen.

Ott ült a város diszgyűlése alatt a főispán jobb és baloldalán a két püspök, kiknek egyikét biborral vette körül a pápa elismerése, rendjelekkel a király szeretete, szeretettel az egész haza végre jubileuma alkalmával, ott a másik kinek szerénységét főpásztorának tisztelete és az egész város hódolata övez, s a két ősz főpap, s a sok főúr éppen úgy lelkesedett, mint a leglánglebb jogász ifju, mert a haza szeretetébe nincs körülömbőség, jobban tudja mutatni az egyik, de jobban érezni egyik sem, mint a másik.

Felállott városunk nagyérdemű polgára Hlatky Endre és méltatta indítványát, mely által a nap jelentőségét akarja megörökíteni.

Igaz volt beszédében, hogy indítványa nemcsak az aláíró bizottsági tagok, hanem egész Nagyvárad, sőt az egész magyar nemzet szívében visszhangzik.

Azonban az ő beszédjét egész terjedelmében jegyzőkönyvben vétetni határozta el a disz-közgyűlés s éppen azért nem általjuk kimondani, hogy biz az nem volf mindenben körültekintő.

Mert amily fenkölt lelkére vall Felséges urunk királyunknak — s azért ezt nagyon méltán emelte ki, — hogy nemzeti multunk kiváló alakjai közzé, kiknek saját költségén szobrot emeltet, olyanokat is felvett, kik nem voltak az ő dynastiája mellett: egyáltalán nem nevezhetni tapintatosnak, hogy az ünnepi közgyűlés szónoka, midőn a nemzetével a nemzeti dicső mult iránti kegyeletben is együtt érző igazán felséges királyi tett ért, a hódolat, a legnagyobb hálás köszönet s tántorithatatlan hűség érzelmeit kívánja tolmácsolni: nemzeti multunk 10 kiváló alakja közül név szerint egyet sem említ fel azok közül, akikben a haza s a dynastia iránti egybeolvadt hűséges szeretetnek harmoniája soha sem volt megzavarva. Meggyőződésünk szerint inkább egyet sem kellett volna felemlítenie névszerint, mint csupán csak azokat, akiket ő említett s akik oly élesen küzdöttek éppen a dynastia ellen: *Bethlent, Bocskayt és Verbőczyt.*

Különben pedig, ha már mindenképpen részletezni kívánt s ha a katolikus Hlatky Endrét katolikus szerénysége viszsza tartotta Szt.-Gellért vértanu püspök, sőt még a magyar biboros Cicero, *Pázmány Péter, Várad legnagyobb szülötének* felemlítésétől is, habár Pázmány Péternek a magyar irodalmi nyelv megeremtése körüli érdemei elismerésben osztozik az egész magyar nemzet: azt hiszem, pl. a nagy Hunyadinak és a hős Zrínyinek — kiről még a német császár is megemlékezett az egész nemzetet nem rég magával ragadó beszédjében, felemlítése őt se feszélyezhette volna.

Annál jobban esett azonban hallani az elnöklő főispánnak rövidsége dacára is, nemes egyszerűségében ragyogó remek záró beszédét!

A kivilágítás fénye olvadjon belé a nemzeti szebb jövő derengő hajnal fényébe.

* * *

Az istenitisztelet.

Ünnepélyes orgona szó, lassan szálló tömjén füst közepette szállt fel tegnap ezek imája az egek Urához a királyért, szeretett uralkodónkért. A szeretet, a ragaszkodás közös érzelme egyesítette a székesegyház hatalmas beltíveit alatt a mai istenitiszteleten résztvevő nagyszámú és előkelő hallgatóságot. Nem a szokott ünnepi aktus volt ez, nem az évenként ismétlődő hivatalos színezetű ünnepi istenitisztelet; de impozáns megnyilvánulása a hálának és szeretetnek.

S bizonyára annyi hön dobogó szívből eredt imának az ereje felhat a magasságos

egyekbe s utat talál a királyok és népek Urához, a Mindenhatóhoz. És az agg főpápnak imája, ki mindannyiunk esdeklését egybefoglalta, tolmácsolta, kifejezője volt egyszersmind annak a föltétlen hódolatnak is, a mit mindnyájan érezzük, — s kell is hogy érezzünk ily fenkölt lelkű és szívű uralkodóval szemben.

Pont 9 órakor érkezett Dr. Schlauch Lőrincz bibornok püspök titkárja kíséretében a milleniumra készült remek négyes fogatán a székesegyház elé, melynek ajtajánál a hermelines palástba öltözött káptalan és a papság várakozott a főpásztorra. A székesegyháznak hatalmas beltíveit teljesen megteltek az ünneplő sokasággal, mint a legnagyobb ünnepek alkalmával. Az előkelőségek hatóságok képviselői diszmagyarba öltözve jelentek meg. Ott voltak:

Dr. Beöthy László főispán, Szunyogh Péter alispán, Bulovszky József polgármester, Escherolles Kruspér Sándor, Sal Ferencz, br. Königswarter Hermann, a helyőrségi tisztikar élén Pokorny Herman altábornagygyal, dr. Bozoky Alajos, dr. Sipos Árpád, Hoványi Gyula, dr. Nagy Ernő, dr. Magyary Géza, Molnár Imre jogtanár, Rimler Károly főkapitány, Ritoók Zsigmond, dr. Marienesku Athanáz, Bócz Géza, Pojnar Dénes, dr. Imrik Péter, Urbán Adolf, Gedeon László, Gyalokay Lajos, Milye Gyula, Gyöngyösi Lajos, Olasz Gyula, Tóth Imre, Perjesi Mihály, Kepes Győző, Nagy József, dr. Korda Kálmán, Géczy Lajos, Hoffmann Henrik, dr. Baróthy Ákos, Jancsó Jenő, Kovács Béla, Frankó Endre, Hlatky Endre, Tóth Márton, Kutonovics Sándor vezetése alatt a premontrei főgymnázium tanárikara, Krüger Viktor és a többi reáliskolai tanárok, Hraniczky Károly, Konrad Márk, Fássy Lajos, Bölönyi József, Bordé Ferencz, Busch Dávid, Mezey Mihály, Darvasi Sándor, Szemes József, Réz Mihály, Fényes Endre, Hoványi Géza, Csák Máté, Olasz Ákos, Ferencsik Ödön, Proper N. János, Sebestyén Lajos, Géczy Géza, Lázár Zoltán. Ezekon kívül megjelentek egyletek és társulatok, a Sebes-Körözs szabályozási társulat testületileg, a jogakadémia polgársága, a főgymnázium ifjusága, a felső leányiskola, az Orsolya szüzek, fehér apácák, a Nogállintézet növendékei és az összes elemi iskolák, valamint a polgári fiúiskola.

A bibornok magára öltvén a mise-ruhát a főoltárhoz vonult és Te Deumot intonált. Majd megkezdődött az ünnepélyes nagymise, melynél *Zajnai, Winterhalter, Széchenyi, Radnai és Bognár* kanonokok, *Kucsovsky* cz. kanonok, az udvari papság s a szeminariumi tanárok és elöljárók és a papnövendékek segédkeztek a bibornoknak.

Szent mise alatt a helybeli székesegyház megnagyobbított ének és zenekara Belezna y Antal székesegyházi karnagy vezetése alatt a következő énekeket adta elő:

Kersch: »Ecce Sacerdos.«

Schöpf: »Te Deum.«

Zangl: Cassians-Messe.

Lányi: »Deus Meus« (Gradualé.)

Chembini: »O salutaris« (Offertorium.)

Nem először volt tegnap alkalma a templomban egybegyűlt híveknek gyönyörködni a szívet, lelket áhítatba ringató remek egyházi zenében, ez tehát nem új dolog. Mégis a tegnapi gyönyörű zene hatása alatt nem állhatjuk meg, hogy elismerőleg ne emeljük ki Belezna y Antal szaktudását, ügybuzgalmát, kinek egyik főérdeme az is, hogy — általános szeretetnek örvendő — maga köré egy egész sereg műkedvelő énekest gyűjtött és így a nagy zenekarnak megfelelő erős énekkart szervezett, de egyszersmind kötelességünknek tartjuk közölni

neveiket városunk azon előkelő hölgyeinek s urainak, kik szépséges énekükkel az Isten dicsőségének emelésére oly fényes sikerrel buzgólkodtak.

Neveik a következők:

Lopussny Gyula	Kovács Dénesné
Madarász Elek	Tóth Juliska
Rózsa Ambrus	Zetner Irén
Kaminszky János	Bihari Margit
Padala Pál	Novák-nővérek
Kovács Márton	Decker Irén
Szmazsenka Endre	Retsky Elvira
Tuesek Ferencz	Járossy Mariska
Bátty Endre	Tutsek Ferenczné
Makay József	Kotauschek Julia
Kozics Gusztáv	Gossler Irma
Moyzes Miklós.	Bohacsek Vilma
	Zicher Paula.

A székesegyházból a városi közgyűlésre sietett a közönség:

A rendkívüli közgyűlés.

A hálaadó istentisztelet után a magyar díszbe és fekete ruhába öltözött törvényhatósági bizottsági tagok a városházára vonultak, a rendkívüli közgyűlésre.

Az ódon, kopott városházát igyekeztek némiképen díszíteni. A folyósót és lépcsőt szőnyegekkel borították, s zöldlombbal, virágokkal díszítették.

A nagyteremben az egyik oldalon levő életnagyságu arcképe a Felségének, zöldlombbal volt körül díszítve.

A bejáratnál, a lépcső alján dr. Bulyovszky József a szintén díszbeöltözött tanács tagokkal várta a Nagyvárad város két díszpolgárát: dr. Schluh Lőrincz bíbornokot és dr. Nogáll János felszentelt püspököt, akik pont 11 órakor érkeztek meg s éljenzés között vonultak be a tanácssterembe, ahol a főispántól jobbra a bíbornok, balról pedig Nogáll püspök foglaltak helyet.

A törvényhatósági bizottság tagjai közül jelen voltak a főispán elnöklése alatt:

Dr. Baróthy Ákos, dr. Bozóky Alajos, Csák Máté, Frankó Endre, Gyöngyösi Lajos, Guttmann József, Hlatky Endre, dr. Hoványi Gyula, Kaczián Károly, Kékus Vidor, dr. Konrád Márk, Mezey Mihály, Palotay László, Ritoók Zsigmond, Serdült Bálint, dr. Sipos Árpád, Stark Gyula, Szokoly Tamás, dr. Várady Zsigmond, Schöppin Ágoston, Sipos Orbán, Beczkay Lajos, Bertsey György, Bölöny József, Csobánczy Lajos, Hoványi Géza, dr. Kornstein Lajos, Kunyhósy János, Ländler Ferencz, Mérsáros József, Papp István, dr. Radó Ignác, Reismann Mór, dr. Sarkadi Lajos, Stern Herman, Schütz Albert, Weisz Károly, Amigó Mór, Frankl László, dr. Friedländer Sámuel, Fuchs Mór, Gábel Jakab, Schwartz Antal, Serényi Gusztáv, Ternyei Antal, Ullmann Izidor, Balogh Döme, Czegléd Sándor, Deutsch K. Ignác, Farkas Izidor, dr. Grósz Albert, Gyalokay Lajos, Harmathy Károly, Janky József, Kugler Albert, dr. Kutiák Ágoston, Mayer Sándor, Mihelli Adolf, Mihelli Pál, Molnár Lajos, dr. Munk Béla, Munk Jakab, Némethy Károly, Nyíri György, Pallay Lajos, Papp György, Rendes Vilmos, Sal Ferencz, Száhlender Károly, dr. Vári Szabó Béla, Weiszlovits Adolf, dr. Bulyovszky József, Rácz Mihály, Komlóssy József, Papp János, Bordé Ferencz, Darvassy Lajos, Dus László, Tóth Márton, dr. Gram Károly, Sztarill János, dr. Hoványi Ferencz, Busch Dávid, Hegedüs Géza, Jablonszky Emil, Ragány János, Nemes Jenő, Szántó Lajos, Szűts István.

Elnöklő főispán pár szóval megnyitotta a rendkívüli közgyűlést és felhívta Hlatky Endrét a beadott indítvány méltatására.

Hlatky Endre beszéde.

Altalános figyelem és ünnepi csendben kezdte meg beszédét, de mihelyt a király nevét említette, felzúgott a lelkes éljen, a mely a beszéd folyamata alatt többször ismétlődött. Egy indítvány fekszik — ugymond — a törvényhatóság asztala előtt, melyet csak néhányan irtak alá, de az abban kifejezettek a város, sőt az ország összes lakosságának érzelme. Azon tény, mely a királyi kéziratban megnyilatkozott oly fontos, hogy a legnagyobb hódolattal vehettük. Eppen ezért nem is kellene az indítvány mellett felszólalni, de ennek a közgyűlésnek az ünnepélyessége kívánja meg, hogy

felszólaljon. Felemlítette ezután, hogy 300 év óta többször merült fel félreértés a korona és a nemzet között, de a magyar nemzet mindig igyekezett megvédeni szabadságát, önállóságát, ha az a legmagasabb helyről lett is megtámadva s hála Istennek ki is vívta azt. A jogot és igazságot minden időben megvédték. Majd áttért a mostani örömdetes tényre. A magyar nemzetnek voltak dicső nagyjai. Ezek közé tartoznak, a kiknek a király (éljenzés) szobrot emeltet. És kik vannak ezen nagyok között: Bethlen, Bocskay, a kik a vallásszabadságért küzdöttek. Verbőczy híres hármaskönyvével nagyérdemet szerzett, mint politikus is, a királyi ház ellenében, a magyar nemzet igazáért harcolt. A felség igazságot szolgáltatta a mikor szobrot emeltetett a mult nagy alakjainak s kifejezésre juttatja, hogy egyet ért, együtt érez király és a nemzet. (Zajos éljenzés). Ki van fejezve a legfelsőbb királyi kézirattal, hogy a magyar nemzet megszilárdult s híven őrzi féltett kincsét. Tudjuk, hogy a király a legelső magyar ember (Zugó éljenzés) El kell ismerni, hogy a magyar nemzet mivel tartozik a koronás királynak, annak a Felségnek, a ki úgy kormányoz, a mint a legjobban lehet. Hódolatunknak kifejezésért kell adni, azért jött össze a törvényhatóság, hogy azt tegye. Beszéde további folyamán fejtegette, hogy az utóbbi évtized alatt milyen haladást ért el Magyarország, a 67-es alapon, s minő századokra kiható alkotások igazolják ez alap helyességét. Ennek a kiegyezésnek a leghatalmasabb támogatója a koronás király (éljenzés). Végül előterjesztette indítványát, mely szerint a szobrok felállítását elrendelő királyi kéziratot jegyzőkönyvébe igatja s azért a király a Felségéhez hódoló feliratot intéz.

Hosszas, zugó éljenzés követte a Hlatky Endre beszédét.

Kunyhósy János azon pótlást indítványozta még, hogy a Hlatky Endre beszéde teljes szövegében szintén bevételnek jegyzőkönyvébe. Elfogadták.

Bethly László főispán rövid, lelkes beszéddel, mondta ki a rendkívüli közgyűlés határozatát. A közgyűlés végén egész tüntetéssel nőtte ki magát az ováció és éljenzés király a Felségéhez.

A törvényhatóság bizottság tagjai ünnepélyes, emelkedett hangulatban oszlott szét.

Az iskolák ünnepe.

A nagyváradi tanintézetek szintén kivették részüket az örömnünnepből, melynek során lélekemelő módon igyekeztek a magyar nemzet minden fia kifejezni hódolatát a koronás király iránt.

Az összes középiskolákban délelőtt ének, szavalat, alkalmi heszédék voltak.

A felső kereskedelmi tanintézetben az ifjúság dalárdája énekelte a Szózatot és Hymnust.

Propper N. János igazgató pedig megkapó szép szavakban méltatta a jó király nemes szívű tettet, mellyel az egész országot megörvendeztette és extázisba hozta. Az ifjúságot egészen meghatotta a szónoki hévvel tartott ünnepi beszéd. A lelkesedés tetőpontját azonban akkor érte el, midőn az igazgató kijelentette, hogy a fontos nap emlékére »Ferencz József« cizmen 100 frtos alapítványt tett szegénysorsú tanuló segélyezésére. Ezen humánus intézkedés valóban nem szorult dicséretre.

Kedves, szép látvány volt, midőn Balogh Irma nagy-magyar-utca kisdudodájából mintegy 60 csöpp gyermek párosan vonult a Szent-László templomba a hálaadó istentiszteletre.

Isteni tisztelet után a II. osztály termében gyülekeztek, mely a király és királyné megkoszorozott arcképével, az ország címerével és nemzeti zászlókkal volt csinosan díszítve.

Az ünnepély a következő program szerint folyt le: 1-ször a Hymnust énekelte el az összes ifjúság, mely után 2-szor Kovalkné H. Paula igazgatónő méltatta hatásos s a tanulók fölfogásához mért beszédben az utóbbi napok országos örömet keltő eseményeit. 3-szor Jambor Róza IV. osztálybeli tanuló szavalta: »A legelső magyar ember« cz. verset. 4-szer Szilágyi Regina IV. osztálybeli tanuló szavalta Pósa Lajosok »A haza« című versét. 5-ször

Schwartz Matild III. osztálybeli tanuló szavalta »Magyar gyermek vagyok« cz. versét. 6-szor Markovits Jolán IV. osztálybeli tanuló szavalta Tóth Kálmánnak »Szilágyi Erzsébet« cz. versét. Befejezésül a »Szózatot« énekeltek el a növendékek, mely után emelkedett hangulatban oszlottak szét a tanulók.

Fáklyásmenet.

A tegnapi ünnepségek egyik részét képezte a jogászok fáklyásmenete, a mely a tűzoltó laktanyából kiindulva, a Kert-utcán, a Nagypiaczon, Széchenyi téren és a Bazar szorson keresztül ment a Kispiacra, ahol Thury László az olvasókör elnöke, Krüger Aladár és Gara Ákos joghallgatók szónokoltak. A beszéd végével a menet visszatért a tűzoltó laktanyába.

A kivilágítás.

A lelkes hangú felhívásnak, melyet városunk polgáraihoz intézett a rendező bizottság, fényes eredménye lett. 7 órakor este valóságos fényár gyuladt ki az egész városban. Minden utca nappali világosságban uszott, minden ablakban gyertyák, mécsek és lámpák égtek, melyeknek háttérül sok, nagyon sok helyen virágok, csokrok, szobrok és egyéb díszítmények voltak téve. De a mi a legjobban kiemelte a város ünneplését, az bizonyára az volt, hogy még a legszűkebb mellékutczák, a legfélreesőbb síkatorokban levő ablakok is kiváltak egytől-egyig világitva. Fölöttébb kár az, hogy a szünet nélkül szakadó eső a külső világitást elrontotta, s hogy e miatt oly kevesen voltak kinn az utcákon.

Impozáns képet nyújtott Szt-László-tér, ahol a tér közös két gázlámpáján félméterre gázláng betűkkel ragyogott »Eljen a király«. Ennek mintegy háttérül a takarékpénztári épület homlokzatán ugyancsak gázlángokból álló hatalmas csillag ragyogott. Köröskörül a sok-sok ablak fényesen kivilágítva.

Ugyancsak hatalmas benyomást keltett a Nagypiac-tér is. Itt is, főleg a kereskedelmi kamara gyönyörűen felékesített és kivilágított erkélye. Körül a tömérdek fényes ablak.

Az izraelita imaház vasrácsoszatán mécskből rakott nagy betűk ragyogtak, e három szó tündökölt ott is »Eljen a király«.

De talán sehol sem volt oly szép a kép, mint a köröshidról nézve. Itt ragyogó ablak-sorok fényét a sötét víz verte vissza s a messze távolba vesző fénysávok szinte sziporkázní látszottak a bodros víz tükrén.

A főutca nappali fényben uszott, a szemközt levő házakból kisugárzó fénykéve mintegy összeölelkezni látszott, különösen a bazárnál, ahol az utca szűk. Tömérdek virágos ablakával és guirland díszítményével tűnt ki az Uri-utca s drága ékítményével a Kőfaragó-utca.

S a fénylő házak fölött lobogók lengették. Iskolák, középületek, zárdák csak úgy ragyogtak, csak oly lobogódszt öltöttek, mint a manán házak, nem különben a korezmák és a kávéházak is.

S a fényözön között a katonazene járta be az utcákat lámpáival, takarodó-dobszóval, s koronkint felharsogó indulóival.

A jogászság pedig fáklyás felvonulást tartott a Szt-László-térre. Itt alkalmi beszédet tartottak, a szózatot énekeltek és sürű »Eljen a király« kiáltások között szétoszlottak.

Fényes volt a kép, fényes volt és ünnepi hatalmas volt egészében, mint a mi örömrünk, lelkesedésünk maga.

*

Az »Otthon« hódolata.

Vasárnap délelőtt az »Otthon« írók és hírlapírók köre rendkívüli közgyűlést tartott a melynek egyetlen tárgya volt a király iránti hódolat és lelkesedés kifejezése. Rákosi Jenő elnök lelkes beszédben adott kifejezést ennek a nagy nemzeti érzületet kifejező örömrünk és ünneplésnek. Indítványára a következő feliratot intézték Bánffy Dezső báróhoz:

A magyar írók és hírlapírók köre, az »Otthon«, a felsége, I. Ferencz József apostoli királyunk dicső elhatározását — a magyar nemzet hőskultuszáról — megünnepegni, ma rendkívüli közgyűlést tartott, a

melynek egyetlen tárgya volt a legfelsőbb királyi kézirat ez elhatározásról. Az »Otthon« e közgyűlése egyhangú lelkesedéssel csatlakozott a hódolatokhoz, melylyel a nemzet e pillanatban trónjára föltekint, s excellenciát, hogy hűsége, ragaszkodása, lelkesedése és hazafiassága nyilatkozását ő felsége, szeretett királyunk föltekint színe elé juttatni kegyeskednék.

Debreczen hódolata a király iránt.

Vasárnap, e hó 3-án, mint ő felsége nevenapját megelőzőn folyt le nagy pompával és bensőséggel a debreczeni ünneplés. Az egész város lobogó díszben uszott. Számos ház draperiákkal, koszorúkkal, zászlókkal, valamint ő felsége arczképével volt díszítve. Maga a lakosság is ünnepi díszbe öltözve járt-kelt egész nap, mi sem mutatta, hogy tulajdonképpen országos vásár vasárnapja van. Az összes templomokban hálaadó és a királyért könyörgő isteni tiszteletet tartottak. A hatóságok legnagyobb részben díszmagyarban három templomban is részt vettek az istentiszteleten. Először reggel 8 órakor az ev. ref. Kistemplomban, hol Könyves Tóth Kálmán mondott imádságot a királyért majd 9 órakor az igen szépen díszített róm. kath. templomban hol Wolafka Nándor dr. v. püspök nagy segédlettel mondott csöndes misét, ennek végeztével pedig beszédet a király nagy tetteréről s imádságot érette Innen 10 órakor az új izraelita templomba vonultak a hatóságok a nagy közönséggel együtt. Krausz Vilmos főrabbi imádkozott a királyért, hazáért nemzetért s Debreczen városáért.

Este 6 órakor a várost kivilágították; egyik épület szebb volt a fényben, mint a másik. Különösen megkapó volt a városháza, Tisza palota, róm. kath. templom, fiúiskola és a Svetits-intézet, továbbá a Ker. Akadémia, színház, az izr. templom díszítése és kivilágítása, feltűnt ellenben, hogy a ref. templomok sötétlettek. Az így is fényben díszlő tágas, egyenes utcákat valóban gyönyörűvé tette a nagyszerű fáklyásmenet, mely a kollégium udvaráról indult ki. Ezer fáklya, vagy 3—4 száz lámpion között haladtak a különböző testületek az utcák közepén, míg a gyalog utakon ezernyi-ezer ember állott sorfalat s éljenzte szüntelenül a királyt. Midőn a körmenet egy órai járás után újra a városházához ért, ott a fentartott helyen sorakozott; a katonai zenekar a »Hymnust« zendítette rá, melynek végével J. o. István tartott nagyszabású beszédet. Ezután alkalmi szavaltat következett, majd a dalosok énekelték el Huber Királyhymnuszát, mely után a közönség a legszebb rendben eloszlott. 8 órakor díszelőadás volt a színházban, 9-or pedig népes bankett a »Bika« vendéglőben, hol Dégenfeld gr. főispán mondott felköszöntőt a királynak.

Fiumében. A király nevenapja alkalmából tegnap délelőtt 10 órakor dísz mise volt, a melyen a helyőrség hadi tengerészeti, közös hadseregbeli és honvédségi tisztikara, valamint az állami és városi tisztviselők szokás szerint megjelentek. A m. kir. állami iskolák hazafias ünnepet ültek, a melyen a király ajándékának jelentőségét fejtegették a növendékek előtt.

Aradon. A város polgárság örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy ő felsége iránt való hálájának kifejezést adjon. 3-án korán reggel fellebogózták a várost, este pedig pontban 7 órakor kezdetét vette a kivilágítás. Fényárban uszott a város; mindenkinek, még a legszegényebb embernek az ablakában is égett legalább egy szál gyertya. Fél 8-kor az itteni cs. és kir. 33-k gyalogezred katonazenekara körüljárta a várost és a főispán, valamint a g. kel. püspök lakása előtt szerenádot adott. A rendkívüli fényes kivilágítás nagy szerűen sikerült. A polgárság ezrivel sétált az utcákon.

ORSZAGGYULES

A képviselőház ülése.

Budapest, október 4.

Gyönyörű, megragadó képet mutatott ma a képviselőház. Ünnepi díszmagyarban jöttek a képviselők, hogy megszavazzák a királyhoz küldendő hódoló feliratot.

Az utcán szakadt az eső, de a közönség rendithetetlenül leste az érkező fogatokat. Azok pedig egymásután robogtak a parlament kapuja elé; lassan-lassan egész tábor verődött össze. Egy-egy ragyogóbb díszruhát, különösen ha népszerű képviselő hordta, zajosan meg is éljezték.

Fél 12 órakor már tele volt a képviselőház tanácskozási terme.

Meglepő, szindus kép fejlődött ki. A karzat kíváncsian tekintett le a szokatlan látványra. A karzaton a sok virág közt Apponyi Albert felesége is.

Apponyi Albert egyszerű fekete díszmagyart öltött, akár csak Bánffy Dezső. Mindkettő öltözkén legnagyobb dísz az ezüst mentekötő, de Bánffy mellén végighuzódik a vörös sasrend széles szalagja is.

A szemet első pillanatra megkapja a Kubik Béla díszruhája; valóságos kurucz-kép. Fehér skófiomos mentéjét párducz-kacagány borítja; kócsagtollas kucsmája hetykén díszleg a fején.

Amott Latkóczy államtitkár sötét lila mentében aranyos mentekötővel, arany sujtásokkal. Berzevichy Albert bordeaux-piros mentében jött, Münnich Aurél hatalmas termetét szintén bordeaux-attila és mente fűdi, rengeteg aranyozással díszítve.

Deli alak Major Ferencz dr., akinek világos tengerzöld mentéje huszárosokkal van beakva, rókaprémas gallérral.

Nagy feltűnést keltett Meszlény Lajos díszmagyarja. Aranysárga dolmány, gazdag aransujtásokkal. Szederjes mente, mely ugye van arany paszománttal, mint egy díszöltárterítő.

Zay Miklós gróf attilája olyan sárga, mintha sáfrányos aranylemez-papírral volna bevonva végig-végig.

Ezt a színes képet még festőibb teszik a díszruhában megjelent papok. Ezek közt is nagy feltűnést kelt Komlóssy kanonok, aki magyar palásttal prémes fekete mentében jelent meg, nyakában nagy arany láncz. Ez a magyaros papiruha csakis az esztergomi kanonok privilegiuma. (?)

Molnár János a komáromi apát lila palliumot vett föl.

Sok bámulója akadt Kalocsay Alán cisztercita rendű 48-as képviselőnek, ki fehér reverendában, fekete palástban ült helyén.

Am a sok díszmagyar közt huszár uniformisos képviselők is voltak. Ezeknek legelseje Fejérváry Géza báró, aki huszártábornoki egyenruhájában nyalkán festett.

Talán először van alkalma a magyar képviselőházban egyenruhában megjelenni. Huszárhadnagyi uniformisban jött el Zichy Jakab gróf is.

Természetesen többen voltak egyszerű polgári ruhában, fekete szalonkabátban. Így Andrassy Gyula és Tivadar, Polónyi, Tisza Kálmán, Chorin, Rosenberg stb.

A nagy zsibongás háromnegyed 12 órakor elült. Szilágyi megjelent az elnöki széken fekete díszmagyarban. Csakhamar fölolvasták a jegyzőkönyvet és hozzáfogtak a Podmaniczky feliratának tárgyalásához.

— Kiván-e valaki általánosságban hozzá szólni? kérde Szilágyi.

Hegedűs Sándor állott föl és csöndes hangon kezdett beszélni:

A pártatlan történelem tanúsága szerint Magyarország mindig csakis a civilizáció és művelődés szolgálatában állott. Ma vizsgáljuk annak a tíz férfinak a történelmét, akiknek a legfelsőbb királyi kegy most szobrot emelt, akkor is azt látjuk, hogy Magyarország mindig harczolt a hazáért, alkotmányért, dolgozott lakadatlantul a költészetért, tudományért is irodalomért egyaránt. Mégis megtörtént, sajnos voltak idők, amidőn a történelemnek ezt a tanúságát félreértették. És most annál nagyobb örömmel tölti el mindnyájunk szívét az a tudat, hogy most korona és nemzet egy oltárnál áldoznak. Annak a kis papirnak, amely hálánkat és hódolatunkat van hivatva kifejezni, nyolcz pontja minden magyar szívét a trón zsámolyához helyezi. Az érzelmeknek ebből a közösségből származik, hogy az őserő, amely egyezer évet élt nemzet megpróbáltatásából fakad, most a trón tamogatására egyesül. Lehetetlen tehát, hogy a magyar képviselőház meg ne ragadja azt az ünnepélyes alkalmat, hogy az egész Magyarország érzelmét ne tolmácsolja. (Eljenzés.)

Meszlényi Lajos: Mi is a függetlenségi 48-as párt örömmel hozzájárulunk a felirati javaslatához. Örömmel, mert meg vagyunk győződve, hogy ezt az indítványt nem a politika, hanem az egész Magyarország nyújtja a trón zsámolyához.

Éppen a függetlenségi pártnak a hivatása, hogy a politika ideáljait ápolja. Hála Isten, elérkezett az az idő, hogy a nemzet és király egybefor érzésben és gondolkodásban egyaránt. Hogy a király ércszobrot állított nagyjainknak, ez azt bizonyítja, hogy ennél is minél erősebben akarja magát a nemzethez hozzászátolni. (Ugy van.) Az elmúlt napok eredményében egy derengő hajnalat lát, azért kész örömmel jelenti ki pártja nevében, hogy örömmel csatlakozik a javaslatához.

Apponyi Albert: A legnagyobb örömmel járulok hozzá a nemzetipárt nevében a benyújtott javaslatához. Politikai hitvallásának egyik sarkalatos tétele a nemzet és király közti érzelem közösségének ápolása. És hogy ezen közösségének ápolása a legjobb dinasztikus politika, azt a századok történelmi igazságai tanítják. (Ugy van!) Éppen az igazság hatja át felséges királyunk uralkodását és ez hat át bennünket is akkor, amikor hódoló hálával tekintünk a királyi tényre. A történeti igazságnak ez a legujabb elismerése, elismerése a koronás királytól, ez maga is egy fényes történeti tény. Erre az alapra lehet építeni. Bámulattal és hódoló hálával tekintünk a királyi tényre. És felséges királyunknak ezen legujabb tettét amelylyel a multakat látszik kiengesztelni, nem a napi krónika naplójába jegyezzük fel, hanem bevesszük a történelem évkönyveibe. A király belátta, hogy állami önállóságunkhoz való ragaszkodásunk összefor monárkia birtoklásával. Ez a tény I. Ferencz József uralkodásának a legszebb megkoronázása. (Hosszas, zajos éljenzés.)

Holló Lajos: A legnagyobb örömmel járul a felirati javaslatához. Más nemzeteknél nem buzdulna fel a közvélemény hasonló körülmények között, mint nálunk, mert azoknál a dinasztia már századok óta egybefor a nemzettel, még nálunk századok óta külön czéljai, külön érdekei voltak. Most a nemzet abban a reményben gyűjtja meg az örömtűzet, hogy ez az esemény nem muló jelentőségű, hanem fordulópontot képez históriánkban. Azt jelenti, hogy a dinasztia össze kíván forni a nemzettel, a nemzet aspirációival. A javaslatához hozzájárul, mert azt akarja, hogy a hálát az egész nemzet egyhangulag tolmácsolja.

Molnár János: Habár a szántót már learatatták előtte más szónokok és neki csak a tarló jutott, mégis talán akad neki egynehány becses kalász. Neki jutott a szerencse, hogy a néppárt részéről kijelentse, hogy örömmel járul a javaslatához. A király nagyjainknak emelt szobrot, olyat, amelyet sz idő vasfoga meg nem öröl. De amikor márványba öntik nagyjaink emlékét, emlékeznünk kell amaz eszmékre, amelyek a koporsóból kitörnek. Ezen eszmék a való-lási, a hazafiui önfeláldozás, a tudományoknak

és a művészeteknek az ápolása. Midőn mind-ezek művelőinek szobrot emelt a király, akkor ujjal mutatott rá, hogy milyenek legyenek az ország nagyjai. Eljen a király. (Eljenzés).

Elnök kijelenti, hogy a javaslat általános-ságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta-tott. Felolvastatja Molnár jegyzővel a javaslatot.

Öt perc szünet után a már elfogadott ja-vaslatot harmadszor felolvassák.

Más tárgy nem lévén, miután az elnök ki-jelentette, hogy a legközelebbi ülés holnap, **kedden** délelőtti 10 órakor lesz, amikor tárgya-lás alá veszik a **nyomdatermekék köteles pél-dányainak** a beszállgatásáról szóló törvény-javaslatot, az ülést fél 1 órakor bezárta.

A képviselők a király éltetése közt oszol-tak szét.

Néppárti nagygyűlés Nagyszombatban.

— Saját tudósítónktól. —

Ezrekre menő lelkesülő néptömeg jelen-létében tartotta meg **vasárnap** délután impo-záns nagygyűlését a néppárt. Ott, ahol a nép-párt ősz vezére megbukott a választásnál (persze Tarnóczy-féle eszközökkel), ott nyil-vánult legnagyobb lelkesedés a néppárt eszméi iránt.

Jelen voltak: Hg. H o h e n l o h e Hedvig, Gr. M a j l á t h György, Novotny uradalmi felügyelő, Horen földbérlet, Vác József bérlet, Tibery Ká-roly nyugalmazott őrnagy, Tibery Sándor uradalmi kasznár, Neumann Ferenc számtartó, Török erdész, Lahvicska Márton tanító kör elnök, Sankebank Károly lapszerkesztő, Dr. Mandok Antal, Ohaba, Valner, Szukop magánzók, Jedlicska Pál esperős, Paulovics kanonok, Uhlarik János Dr. Úrményi, Martényi, Tóth Árpád, Sebeszta Ottó főgymnáziumi tanárok, Mikovényi, Polacsek Ernő, Martinkovics János, Báthy Lajos, Rácz, Horváth, Ribány, Weisz Ferenc plebánosok stb. stb.

Délután egy órakor Z i c h y János gróf elnök a következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést: Igen tisztelt nagygyűlés! Örömmel üdvözlöm önöket és örömmel adok kifejezést ama lelkesedés fölött, a mit itt az önök köré-ben tapasztalok ama hatalmas lelkesedés fölött, mely a választás tüzeből még hatalmasabban kelt ki, mint a milyen hatalmasan lobogott annak előtte. Kedves barátaim! az a körül-mény, hogy a néppárthoz való ragaszkodásukat a lefolyt választások nem tudták megtörni jele annak, hogy programmunkban nagy erő lakik, erő, melyet nem lehet eltiporni, erő, a mely phoenixként kel ki a lángból, ha máglyára teszik.

Miért üldöznék bennünket? Az én tapasztalatom szerint azért, mert a néppárt a politi-káját és a politikai programját keresztény elvekre fektette. És hát ez vétség? ez olyan nagy bűn? Bűn, vétség volna ez a mi részünk-ről, a mikor a nagy protestáns német császár a minap egy pohárköszöntő alkalmával, a melyet mint fölséges királyunknak vendége mon-dott, szintén azt hangsúlyozta, hogy Magyaror-szág legnagyobb dicsőségét azon harszok képe-zik, melyeket a kereszténység érdekében vívott? Ha a hatalmas német császár rámutatva dicső multunkra azokat a tényeket tartotta kieme-lendőnek, a melyekre a mi programmunk épült, akkor mi büszkéek lehetünk arra, hogy keresztény elveket hangoztatunk programmunk-ban és hogy ezekre a keresztény elvekre oly nagy súlyt fektetünk. A kézirát, melyet a közel mult napokban királyunk Magyarország minisz-terelnökéhez intézett, szintén határozottan ke-resztény elvet fejez ki: a keresztény férfiak em-lékét akarja megörökíteni ő felsége, azoknak a férfiaknak az emlékét, a kik Magyarországon a keresztény vallásért harcoltak és szenved-tek. Ezeket tartja uralkodónk legérdemesebbek-nek arra, hogy emléküket márványba vésve fön-maradjon s ezzel ő felsége is arra az elvre utalt, mely a mi elvünk is: a kereszténységre.

Beszéde további folyamán fejtegeti a nem-zetiségi kérdést és megcáfolja a hazafiatlanság vádját, mivel a néppártot rágalmaazzák.

Beszélt f e l e k e z e t n é l k ü l i s é g törvényéről, mely lehetővé teszi a polgárnak, hogy elszakadjon Istenétől. Ennek a törvénynek

káros következményeitől ugyancsak panaszkod-nak a protestánsok. Mi nem örülünk az ő ves-zettségüknek, mert jobban örülünk hithű protes-tánsnak, mint egy hűtlen katolikusnak. Azután a p o l g á r i h á z a s s á g o t veszi bonczkés alá, mely erőszakkal elszakítja a nőt a kereszt-fától, a hol végtelen szeretetet tanult, a hol szenvedéseire, fájdalmaira irt talál. A s z o - c z i á l i s k é r d é s r e t e r ezután át a sza-badelvűek eljárása nem más, mint a gyengék-nek elnyomása a kiváltságos hatalmasak által. A hatalmasok testvérek egymás között, de a népet nem vállalják el testvérünknek, hogy a szabadságról miképp, vélekednek a liberálisok arra a nagy szombati választás is nyújt példát az egyenlőségük sem különb. A néppárt Krisztus parancsával fogja a szociális kérdést meg-oldani.

B e z é t h y István ügyvéd és dr. Z e l e - n y á k János beszéltek még, amaz az uzsorá-ról, ez a vallásosságról.

A zárszóban Z i c h y János gr. elnök kéri a hallgatóságot, hogy az itt hallott eszméket terjessze ki-kí a saját hatáskörében: családjá-ban, szomszédjai között a községben. A király — a haza — a nép éltetésével lezárja a gyű-lést, mely mindvégig a legnagyobb rendben folyt le.

Megyei gyűlés.

A közigazgatási bizottság ülése.

— október 5.

A vármegye közigazgatási bizottsága, rendes havi ülését tegnap délelőtti tartotta meg.

Jelen voltak: dr. Beöthy László főispán elnök-ete alatt: Szunyogh Péter alispán, Papp János fő-jegyző, dr. Wallner Ödön t. főügyész, Hraniczky Károly árvaszéki elnök, dr. Popovits György t. fő-orvos, Sipos Orbán kir. tanfelügyelő, Papp Miklós p. ü. igazgató, dr. Perjessy Mihály kir. ügyész, Gyurkovits Kornél kir. főmérnök, id. Gálbory Sámuel, Balásházy Bertalan, Hegyesi Márton, idt Mar-kovits Károly, Orley Kálmán, Szabó József, Szász Ágoston, gróf Tisza Kálmán valamint alispáni elő-adókként Baranyi András és Keszthelyi Zoltán al-jegyzők.

Az alispán havi jelentése:

szeptember hónapban volt 11 tiszta, 10 felhős leges és 9 esős nap. A hőmérsék maximumát a 37° C, minimumát 13° C. érte el. Az átlagos hőmérsék 16.6° C. volt.

A közegészségügyi állapot kedvezőtlenebb volt mint augusztus hónapban. A hivatalos or-vosok 4.752 beteget gyógykezelték és így 999-el több mint az előző hónapban.

Uralkodó kórok valamennyi járásban az emésztési és lélegzési bajok, valamint a mo-csárláz voltak.

A járványok közül:

1. A ronesoló toroklob 2 járás 3 zges-ékő ben fordult elő; beteg volt 16. gyógyult 4. el-halt 9, ápolás alatt maradt 3.
2. vörheny egy községben fordult elő be-teg volt 8 s ezek ápolás alatt maradtak.
3. hökhurut 2 járás 4 községében fordult elő, beteg volt 29, gyógyult 17, ápolás alatt maradt 12.

Orvosrendőri bonczolás megejtett 5 külérő-szak miatt, 8 öngyilkos, hirtelen elhalt és 2 egyéb okból elhalt egyén hulláján.

Törvényszéki bonczolás 8 esetben volt.

A kir. tanfelügyelő jelentése.

Ferencz József, görbedi róm. kath. tanító 40 éves szolgálata alkalmából legfelsőbb hely-ről eredő kitüntetésben részesült, továbbá, hogy a Gyapju községben állami iskola czél-jaira létesített épület tlálattott.

A kir. ügyész jelentése.

E szerint a nagyvárad kir. törvényszék fogházában szeptember hó folyamán letartóztatva volt 282 férfi, 56 nő — a hónap végén letartóztatva maradt 204 férfi és 34 nő.

A rabkórházban ápolgatott harmincz be-teg, ezek közül gyógyult 15 — halálozás nem történt.

A munkakeresmény 118 frt 27 és fél krt tett ki.

A kir. pénzügyigazgató jelentése.

A folyó évi augusztus hóban befolyt

egyes adók czimén . . .	251.214 frt 73 kr.
hadmentességidij . . .	1267 » 59 »
jogilleték és díjjak . . .	49184 » 68 »
fogyasztási és italadók . . .	195841 » 54 »
bélyegjüvedék . . .	23787 » 44 »
dohányjüvedék . . .	95733 » 82 »

Ideiglenes házadó mentesség szeptemberi hónapban nem adatott.

Fizetési halasztás 5 esetben engedélyez-tetett.

Megemlíti a jelentés, hogy Német József tenkei Peller Antal berettyó-ujfalui és Péter Gyula nagyszalontai kir. adóútsztek magasabb fizetési fokozathaléptettek elő.

Ezután a folyó ügyeket intézték el.

Tanügyek.

Kötegyán, H.-K.-Kovácsi, Geszt, Váncsod, Gyires és Pap-Tamási községek állandó menedékház felállítására utasítottak, illetve felhatalmazva lettek.

Kis-Marja községben Starkbauer Máriának óvónővé történt megválasztatása megerősít-tetett.

Az Uj-Léta községben alkalmazott helyet-tes tanító okmányai, a miniszterhez pártoló-lag felterjesztettek.

A bagaméri g. kath. hitközségnek a ta-nító fizetés kiegészítése iránt beadott kérvénye a vallás és közokt. miniszterhez pártolólag fel-terjesztetett.

Végül az adóügyeket intézték el.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Október 10. Brenneberg Irén hegedűművésznő és Fenyvessy Emil a Vigszínház tagjának hangversenye a nagyváradi szinkörben.

Október 14. Városi közügyek.

Október 15—20. Katonai ellenőrzési szemle Nagy-Váradon.

November 28. A Szigligeti-társaság felolvasó ülése, d. e. 11 órakor a jogakadémián.

Régészeti és történelmi muzeum (Szlauch park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. n 3—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Uj kanonokok.** Dr. G i e s s w e i n János püspöki titkár győri, B o r o s Jánost zábrányi esperes plébánost és szentszéki ülnököt lugosi kanonokokká nevezte ki.

* **Eötvös K. Lajos bucsuzása Debreczen-ből.** Hogy mennyire szerette a debreczeni és hajdu-megyei tanítószág a Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyébe helyezett E ö t v ö s K. Lajos kir. tanfelügyelőt, annak bizonyossága volt az a szép ünnepelés, mely e hó 2-án, szombaton este folyt le Debreczenben. Este 1 órára egészen megtöl-tötte a tanítók, tanító és óvónők serege az »Arany Bika« kistermét s amikor a bucsuzó tanfelügyelő belépett, zajos éljenzéssel fogadták. Igen jó hatást tett a tanítószágra, hogy az ösz-szejövetelben W o l a f k a Nándor dr. v. püs-pök, B é s z l e r és R o n c s i k városi tanács-nok valamint a városi iskolaügy vezető emberi is részt vettek. Ez a lekötélőz érdeklődés még a különben mindig bus válás érzetét is szeli-dítette így történt, hogy a hangulat eléggé vi-dám volt. Az első pohárköszöntőt W o l a f k a püspök mondta a nála szokott hévvel az egy-ház részéről a bucsuzó tanfelügyelőre. A tani-tóság nevében Husz Lajos különösen azt kö-szönte meg a távozónak, hogy Debreczen tani-tósága körében meghonosította az egymás iránti kölcsönös tiszteletet, szeretetet, valamint ma-gasztalta a tanfelügyelőnek a tanítókkal szem-ben mindenkor tanusított meleg barátságát, nagyrabecsülését. Igen szép volt az E ö t v ö s K. Lajos bucsujáró beszéde, melynek már so-káig mély és maradó hatása lesz a tani-tóságra. Ezeken kívül számos pohárköszöntőt mondtak mind a tanfelügyelőre, W o l a f k a püspök pedig szellemes beszédben a tanfel-ügyelő családját köszöntötte fel,

mit a tanfelügyelő a tanítók családjának éltesével viszonzott. Vasárnap a déli vonat indulásakor az állomáson megjelent tanítócsapat Wolaffka cz. püspökkel élén újlag melegen búcsúzott a tanfelügyelőtől és családjától. Mozgalom indult meg a tanítócsapat körében, hogy az Eötvös tanfelügyelő nevére alapítványt nyújtsanak valamely jótékony célra.

* **Új őrnagy.** *Palatinus* József helybeli honvédszázados mint helyi alkalmazású őrnagy előjegyzésbe vétetett.

* **Kisegítői és kiadói tanfolyam.** A f. évi P. és T. R. T. 21. számában közzétett 21. 257 számú rendelet értelmében N.-Váradon G a z s y György pt. főoszt. vándortanító vezetésével megnyílt a pt. hivatalok segítőit és kiadóit kiképző tanfolyam. A hallgatók száma 12. Neveik: Leukucza Lujza Simándról, Richter Henrik Bácsfalva, Haraszthy Natália Beregszász, Fauszt József Kétegyháza, Vecsei Nagy szidóna Nagy-Szalonta, Szeremlei Izabella Turkeve, Szentmártonyi Irén Arad. Nagy Erzsébet Debreczen, Klein Ida Vésztő, Kádár Szilárdka Senke, Kis Irén Mária-Radna Orosz Ilonka Széplak, Soltész Mariska N.-Várad. A 4 hét elteltével az idézett rendeletben megjelölt bizottság előtt vizsgát tesznek. A második tanfolyam S o ó s Jenő pt. tiszt, vándortanító vezetésével nov. hóban fog megnyílni.

* **Áthelyezés.** Dr. *Pongrácz* Anzelm tartalékos honvédhuszárhadnagy a 9-ik honvédhuszár ezredtől a 7-ik honvédhuszár ezredhez helyeztetett át.

* **Szociális egyetemi hallgatók.** A szociális egyetemi hallgatókgyűlést a kártyák tartani ha tegnap este a Continental kávéházban külön termében. Az elnök éppen megnyitó beszédét mondotta, a mikor a VII. kerületből megjelent egy rendőrtisztviselő s fölcsatlá a gyűlést, mert nem volt bejelentve. Az egyetemi hallgatók elhagyták a termet s a kávéházban ültek le. Pfeifer Sándor ismert szocialista-vezér a brüsszeli kongresszusról kezdett fönhangon beszélni, amire a rendőrtiszt néhány rendőrral eltávolította a kávéházból a körülbelül ötven egyetemi hallgatót. Természetes, hogy ez a rendőri intézkedés nem történt feltűnés nélkül és az után nagy tömeg verődött össze, a mely lekurrogta a rendőrséget.

* **A pénzügyigazgatóság köréből.** A pénzügyminiszter K o b á n y i András gyulai és C h r i s t o p h Gyula nagyváradai pénzügyigazgatósági irodavezetőket saját kérelmekre kölcsönösen áthelyezte. — A szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság P a t z k ó Lajos nagyváradai lak st irola-kezelési gyakornokká nevezte ki.

* **Mázsatiszti vizsgálat.** Vasárnap délelőtt tartották meg a vizsgálatot a rendszeresített mázsatiszti állásra pályázók felett. A feladott számtani kérdéseket helyesen megfejtették, s jól vizsgáloztak: Csepp György, Fenessy János, Pántya Béla, Südy József, ifj. Vékony György és Cserevenka Géza. Mint értesülünk, a polgármester F e n e s s y János fogyasztási adóhivatali eljárást nevezi ki mázsatiszté.

* **Október 6-ika.** Felhívás az ipartestület kebelébe tartozó összes iparos polgárokhoz!

Dicső királyunk méltó példájára, ki a haza hősei és kiváló férfiai emlékének megőrzését példátlan alattvalói szeretete és a Magyarország hősi múltja iránti tiszteletéből kifolyólag elhatározta annak az érdemeknek megfelelő módon való kivételére a költségeket felajánlotta erkölcsi kötelességünk nekünk még inkább hőseink, egyben martirjaink emléket tiszteltetben tartani s azokat időnkint megünnepelni. Ilyen ünnepélyes egyházi szertartás fog folyó hó 6-án délelőtt tíz órakor a Nagyvárad olaszul piébania templomban a tizenhárom aradi vértanúk emlékére megtartatni Tisztelettel felkérem az iparos polgárokat, hogy ezen kegyeletes emlékműs mindannyian megjelenjen szíveskedjenek. Hazafiúi tisztelettel maradtam, Nagyváradon 1897 október 5-én B e r t s e y György, ipartestületi elnök.

A gymnasiumi ifjuság mint már említettük szintén megünnepeli október hatodikát, de az ünnepélyt nem mint tervezve volt 6-án, hanem ma délután 2 órakor fogják megtartani a gymnasiumi rajztermében; a melyre a nagyközönséget is szívesen látjuk.

* **Járványos betegségek a megyében.** Biharvármegye területén a járványos betegségek a minimumra szállottak alá, a mi örvendetesen illusztrálja a megye közegészségügyét. Az elmúlt szeptember hó 15-től 30-ig kanyaró egy sem fordult elő. A vörheny egyedül Szent-Lázár községben lépett fel 3 új esettel. Hökhurut csupán Hajdu-Bagos községben szerepelt 16 esetben. A difteritisz Hencsárdán 9 betegüléssel 5 halálozással, Knip községben pedig 6 esettel, 4 halálozással fordult elő.

* **Martinovics sirja.** Martinovics és társai sokat keresett sirját mint tudósítónk írja a kutató bizottság megtalálta.

* **Dobra kerülő színház.** A székesfehérvári színházi mizériák azon végződnek, hogy a színház legközelebb újra kerül. A színház-részenyítársaság felszámoló bizottsága legutóbbi ülésén azt határozta, hogy a színházat árverés útján eladja. Az árverést november harminczadikára tűzték ki. A félmillió forintot épült színháznak 112,166 forint lesz a kikiáltási ára.

* **Istóczy sajtóperben.** Kelen dr. fia akitől Istóczy annak idején azt a hírt terjesztette, hogy atyja öt betegségében szánt szándékkal rosszul kezelte, csak azért, hogy a zsidók öröme eltegye láb alól, — most Istóczy ellen sajtóper indított.

* **Korán letört virág.** Bardon Ferenc és neje szül. Eszenyi Margit fájdalomtelt szívvél tudják szeretett kis fiuknak Gézának folyó évi október hó 4-én éjjeli 2 órakor 1/2 éves korában történt csendes elhunytát. A megboldogult kis halott földi maradványai ugyan e hó 5-én délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Kovács-utca 460. számú házban beszenteltetni, és az olasz köz sírkertben örök nyugalomra tétetni. Béke lengjen porai felett.

* **Sipulusz körútja.** Szikszó új 48-as párti jelöltje, Rákosi Viktor kedden kezdi meg körútját a kerületben Kossuth kíséretében, a ki Sipuluszt honatyaságra való törekvésében támogatni fogja.

* **Hegedű vonó nélkül.** A vonónélküli hegedülés problémája, mely 1510 óta, tehát több mint negyedfélszázadja foglalkoztatja a feltalálókat, meg van oldva. Az új találmányt Berlinben mutatták be először a nyilvánosságnak. A feltaláló Müller-Braunau Henrik, hamburgi hegedűművész. A bemutatás egy trióban történt. A hangszerek, két hegedű és egy cello hangviszszaverő asztalokon állottak, művészek pedig csak balkezükkkel érintették azokat. A hang tisztán, csengően, tört elő a hangszerekből s különösen a forténál megközelítette egy zenekarét. A vonós igen modulálható és nagyon színes. A gépezet egyáltalán nem látható.

* **Pályázat postamesteri állásra.** A nagyváradai posta-távírdai igazgatóság kerületében N a g y l a k o n Csanád-megyében, továbbá R a m o e s a házában Sabolcs-megyében pályázat van hirdetve a postamesteri állásra.

* **Az ősi bazilika padlója.** A Holt-tenger keleti partjain fekvő Madeba városban, mely hajdan a moabiták tartományának volt a fővárosa, és romjaiban ma is igen érdekes, dűledező templomot találtak, mely már egy első századbéli keresztény bazilika romjai fölött épült. Az omladványok arról tesznek tanúságot, hogy a bazilika rendkívüli pompás épület lehetett. Kiásták egészen s ekkor meglepő fölfedezésre jutottak, a bazilika padlója remek mozaikkal van borítva, s ez tulajdonképpen nem egyéb, mint Szíria, Palesztina és Egyiptom pontos térképe, úgy, a hogyan e tartományok a negyedik vagy az ötödik században állhattak. A lelet rendkívül fontos a keresztény és zsidó őstörténetre. Eddig ismeretlen városokat találtak rajta, és

városokat, melyeknek csak a híre maradt meg napjainkig, pontos helyét. Vannak a mappán idézetek is a szentírásból, az ő szövetségéből.

* **Verekedés a Wöber szállodában.** Tegnap éjjel nagy verekedést rögtönzött a Wöber szállodában egy részeg társaság, a kik ott mulatva, megfélejtkeztek magokról s mindent a mi közébe került össze törtek. A tetteseket a rendőrség letartóztatta.

* **Körözések.** Szála Tyódor fericeai lakos összeütközésbe jött a büntetőtörvénnyel, de nem volt elég bátorsága, hogy a csendőrség kezébe kerüljön. Azzal szökött meg a községből, hogy öngyilkos lesz. Azóta nem találtak. Körözik. — A másik körözött jómádár *Feuer Jakob* volt nagyváradai férfiszábo. Holmi sikkasztásért szeretne a ktr. törvényszék szóba állani vele, azonban Feuer követve a közmondást, hogy szegény a futás de hasznos elvett, kerekdt oldott. Nem tudják merre vette az útját s ezért országosan körözik.

* **Bekövetkezett az ősz.** Ha nem vertte is a szél az őszi hideg esőseppelt a szemünk közzé, a többi jelekből is látjuk, hogy itt az ősz. Egyik ilyen jel az, is hogy Nagyvárad közkedvelt tánczmestere Sára Miklós megérkezett s megkezdte a táncoktatást; neveli az ifjuságot a jövő farsangra, A derék táncztanító több tanfolyamot fog nyitni; azonkívül magánházaiknál, tanintézeteknél oktatja a serdülő ifjakat és leányokat Terpischore művészetére. Ajánljuk a közönség pártolásába Sára Miklós táncztanítót s felhívjuk a figyelmet a mai számunkban levő hirdetésére.

Az őszi időnyre megérkeztek Roth M. utóda uridivat üzletébe angol, utazó és kocsis plüdek, keztük franczia illatszerek zsebkendők valódi karlsbadi cipők, a melyek a legelőnyösebben szerezhetők be.

Feltétlenül legelőnyösebben vásárlunk Angol, Olasz, Pichler és honi kalapot, Carlsbadi cipőket, keztük és harisnyákat, nyakkendőket fehérneműket stb. kizárólag Fábry Testvérek divatáru házában. Olasz, Fő-utca (Rimanóczy-ház) hol uri divatárukban legnagyobb választék van.

SZINHÁZ.

Salvini búcsúfélépte. Vasárnap este búcsúzott el a nagyváradai közönségtől Salvini, legjobb alakításában Othello szerepében, telt ház előtt, zajos sikerrel. Tisztelői mindjárt első beléptekor óriási babérokörrel lepletk meg. A feszült figyelemre, a meg-megújuló zajos tapsviharra, amelylyel minden egyes jelenését kísérték, tökéletesen rá is szolgált a nagy tragikus. A legkövetesebb alakítását adta oly erővel, oly közvetlenséggel és oly művészettel, a mi talán jelenleg egyedül neki tulajdona. Megrázó, zord, de csupa élet, csupa természetesség volt egész játéka. Partnerei közül csupán G. Aliprandi (Emilia) említhető, mert játéka megáll Salvinié mellett. Nem lehet szólni a többi szereplőről. J. Salvini (Desdemona) gyönyörű csokrot kapott. Az összjáték jó volt, díszletek fényesek. Evvel bevégződött az idei színiidény. Sok jó estét és jó dolgot szerzett illetve produkált Leszkay s jó emléket is hagy maga után. Szerencsés kézzel válogatta össze a műsort, de meg inkább a vendégszereplőket. Sok ilyen estét kívánunk a közönségnek, mint ez az utolsó volt.

P. Szép Olga sikere. Aradról sürgönyzi tudósítónk: Tegnap este adták Dóczy Lajos poetikus ragyogó nyelvezettel megírt színművét a »Csók«-ot. Az előadás kezdetén P. Szép Olga óriási vörös szegfű csokrot nyújtottak át a művésznőnek, és a »Csók« definíciójának elmondása után nyílt színen tapsot kapott. A felvonás végén többször hívták a lámpák elé Maritta személyesítőjét, ki zajos sikert aratott.

próba
nek a
mely
r ki-
kik a
szépen
nyezél
Az ér-
that a
remél-
örköd-

részt:
úts B.
Betnyák
Nagy
Jó-
Gy-
Dóvald
erezei
é, Rácz

Ilona,
Pethő
perjesy
pp Ju-
Irma,
ska és,
Róza

ozsika,
Bod-
Gáll
amosek
s Ju-
or Ma-

ma a
hog

szony-
szon-
szobá-
lát-
sége-
sszony
gyanu
linére
agban
ma-
tudta,
zokott
ak a
rakta,
ázslás
ó al-
napon
boná-

adott-
ilkolt

a ki
yiben
éppen
szél s
ak s

hog
ed-
nincs
miatt

ér-
golá-
t ma
annyi
kis-

rom
éves
etők,
ettett
élte,
Afő-

lotti bánatában aztán, hogy reményében csa-
lódott, a kis holttestet az árokba dobta és ott
is hagyta, a hol azután megtalálta az édes
anyja és így megmentette a kutyáktól. A fia-
nyja és így megmentette a kutyáktól. A fia-
tal gonosztevő, a ki a kihallgatáskor a csend-
őröknek mindent bevallott, de a vizsgáló bírő-
nál mindent eltagadott, ma bevallotta tettét s
mentségével csak azt tudta felhozni, hogy a
kis koporsót a földből már a kutyák félig
ugy is kikapták s ő nem látott benne sem-
mit sem abban, hogy ha az ártatlan kis gyer-
meket megrabolja, előadta, hogy soha sem járt
iskolába s így nem volt alkalma megtanulni
azt. A bűnös után a fiatal gyermek tanukat
hallgatták ki, a kik szemtanúi voltak ennek az
esetnek.

A vád és védbeszédek után a tötvényszék
tekintettel a vádlott fiatal korára s elmebeli
tehetségének korlátozottságára, 14 napi fog-
házra ítélte a fiatal halottrablót.

Felmentett gyilkos. Megirtuk a napokban,
hogy Hanga Pétert a ki szándékos emberölés-
sel volt vádolva, a kir. kuria felmentette, mivel
az orvosok véleménye szerint elméje nagyon
gyenge. Hangát ma kísérték át az ügyességtől
a rendőrségre, a honnan az örültek házába
fogják szállítani.

REGENY CHARNOK

VIZ ALATT.

Elbeszélés.

Írta: ROVETTA G. Ford.: S. J.

36.

«Igaz-e az, hogy lidon kocsik és lovak
vannak?» kiáltott közbe hirtelen Gegio csak-
nem kiugorva a hajóból de Praudino még ide-
jében megragadta kabátjánál fogva.

«Igen szíveském ott van lóvonat is.»

«Mama megyünk a lóvonaton? Én a lóvo-
naton akarok menni!»

«Igen, igen, szíveském! Csak légy nyugodt
hiszen lóvonattal kell menni a fürdőig? — Az
ön fia?» — kérde Badoero Ceciliát.

«Igen az én fiam. Jer, Gegio! Légy jó, állj
egyenesen és köszönj a gróf urnak.»

Gegio vállát huzogatta megfordult, és av-
val mulattatta magát, hogy a vízbe köpdösött.

«Igazán elragadó gyermek! Milyen idős?»

«Három éves,» válaszolá Elza.

«Korához képest nagyon fejlett.»

«Nagymama mindig azt mondja, hogy én
három éves vagyok» kiáltott Gegio, Badoero-
hoz fordulva és meglökve egy előtte elhaladó
németet. «Egy évvel előbb is, mikor Longioban
voltunk, három éves voltam.»

«Hallgas, te ostoba!» És erre Cecilia ugy
meghuzta a fülét, hogy a gyermek a haragtól
és fájdalomtól sötétveres lett és összeszorított
öklével ütött anyja felé.

Az anya és fia között egy tragikus jelenet
volt keletkezésében, midőn Badoero, hogy a
figyeimet másfelé fordítsa, mert valóban nem
tartóztatatta már többé vissza magát, a ne-
vetéstől nevetve felkiáltott:

«Né! ott jönnek Patapov és Jamagata! Ők
mindig a legutolsók! Ha nem sietnek, hosszú
órral kell csakhamar visszavonulniok.»

Patapov és Jamagata most már elkezdtek
szaladni, és éppen elég jókor hogy a hajóra
szállhassanak.

Patapov egy kissé idős, izmos, csaknem
tulerős férfi volt meglehetősen hanyag öltözet-
ben. Szürkésárga szakállá volt, folyvást be-
szélt mindenhez hozzányult és sohasem tudott
csendben lenni.

Jamagata kónzul pompás fekete öltözké-
viselt, keresetten tiszta és elegáns volt; termete
magas, nyulánk, tiszteletgerjesztő és japáni
ízles szerint feltétlenül szép embernek volt
mondható. Czopfját természetesen levágatta,
de a helyett bajuszt növesztett, t. i. hogy jól
megértjük a dolgot, bajusza a jobb oldalon
hét, a bal oldalon öt szál szőrből állott.

Az orosz és a jappant mindig együtt le-
hetett látni, holott meglehetősen gyűlölték
egymást. Irigység és rosszindulat uralkodott

közöttük; egyik a másiktól roszt beszélt foly-
tonosan vitatkoztak, mindenféle rossz tréfákat
követtek el egymással, ezivakodtak, bosszantot-
ták egymást, és kölcsönösen gorombáskodtak
egymással. Az orosz vidám és beszédes volt,
— a japán komoly és mélabus az előbbi
igen takarékos csaknem fősvény, — az utóbbi
bőkezű és fényűző az egyik materialista és
kétkedő — a másik érzélgős és vallásos amaz
csintalan és elfogulatlan, — emez lágyszívű
és korlátolt felfogásu.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

Majláth püspök diszdoktorsága.

Budapest, okt. 4. (Saját tud. táv.)

A bécsi egyetem theologiai kara és taná-
csa Majláthot disz-doktorrá nevezte ki.
A kinevezést ő Felsége jóváhagyta.

Streit programja.

Budapest, okt. 4. (Saját tudósítónk táv.)

Streit pénzügyminiszter kijelentette egy inter-
viev alkalmával, hogy azonnal hozzá lát az ál-
lami hitelezőkkel való kiegyezéshez, a hadikár-
pótlási kölcsön kibocsátásához és azután ismét
elfoglalja a bankormányzói állást. Streitnak a
miniszteriumba való belépése igen jó benyo-
mást keltett. Az ügyességéről ismert és a kül-
földön jelentős hírnévnek örvendő pénzügyi-
miniszternek már a Delyannis-miniszterium alatt
sikerült az állami hitelezőkkel megegyezésre
jutni, amelyet azonban Delyannis visszautasított.

Görög-török béke.

Budapest, okt. 4. (Saját tudósítónk táv.)

Maurokordato herceget Konstantinápolyba küld-
ték, hogy a végleges békeszerződés ügyében tár-
gyalásokat kezdjen. A kamara kedden tartja
legközelebbi ülését.

Mvanga király veresége.

Budapest, okt. 4. (Saját tudósítónk táv.)

A »Reuter-ügynökség jelent Mengoból (Uganda)
július hó 24-éről: Itt nagy meglepetést keltett
az a hír, hogy a Ternaa angol tiszt vezérlete
alatt álló angol expedíció megverte Mvanga
királyt, mert ezzel véget ér az a védtelen ál-
lapot, amelyben Mengo a Mvanga ellen küldött
csapatok távolléte miatt volt. Az angol sereg
300 sudániból állott és 2 Maxim-ágyuból. Mvan-
gát másfél órai heves harc után megverték.
Mindkét fél súlyos veszteségeket szenvedett. A
mozgalom, amelynek élén Mvanga állott, hatá-
rozottan anti-európai jellegű volt. A csapatok
távolléte alatt Mengoban néhány gyújtogatás
történt. Singoban is kisebb zendülés tört ki,
amelyet azonban nem tartanak komolynak.
Csapatokat küldtek oda.

Kassala okkupálva.

Budapest, október 4. (Saját tud. táv.)

»Ipinione jelentése szerint, Kassalának Olasz-
ország részéről való okkupálása legkésőbb decz.
25-én véget ér. Ha az angolok — írja a lap —
Kassalába akarnak menni, akkor az olaszok
másnap teljes tisztelességgel visszavonulnak. Ha
pedig az angolok nem mennének oda, akkor
Olaszország a körülményekhez képest gondos-
kodnék róla, nehogy áldozatainak és veszélyé-
nek tartama egy nappal is meghosszabbodjék.

Szudáni bonyodalmak.

Budapest, okt. 4. (Saját tudósítónk táv.)

A »Reuter-ügynökségnek jelenti Meraviból e
hó 2-ikáról: Kitchener basa azt táviratozta,
hogy Ozmán Digma csapatai szeptember 23-án
áthaladtak az Albarán és jelenleg Omdurmán

vonulnak vissza. Berberbe szuakimi csapatok
érkeztek, ami arra mutat, hogy az ut szabad.
A keleti Szudán összes törzsei elpártoltak a
máhditól.

KÖZGAZDASÁG.

Hányszor kell a kéményt tisztítani? A
kereskedelmi miniszter tudatta Biharvármegyé-
vel, hogy Baranyamegye hozzá intézett azon
felterjesztésének, hogy ezentul a kis községek-
ben, a kéményeket nyáron kétszer, télen négy-
szer kelljen csak tisztogatni, kötelezőleg helyt
nem ad, hanem ezentul is havonként legalább
egyszer kell a kéményt tisztogattatni!

Hordó-hitelesítő hivatal. A kereskedelem-
ügyi miniszter értesíti Biharvármegyét, hogy
Élesden hordóhitelesítő hivatal felállítását en-
gedélyezte.

A szüret határideje. Nagyvárad város
szőlőbirtokossága vasárnap délelőtt tartotta
közgyűlését, a melyen módosította a hegyközség
szabályait. Azonkívül meghatározták a szüret
határidejét. Nagyváradon a szüret október hó
11-én kezdődik.

SZERKESZTŐI POSTA.

Magyar Közlekedés szerkesztőségének.
B u d a p e s t. A lapot megkaptuk; a Schöpflin
Ágoston postaigazgató 30 éves szolgálati jubileumá-
ról szóló referátát most már nem közöljük és pe-
dig azért, mivel maga a jubiláns óhajította, hogy
ne legyen közölve semmi a lapokban. Ennek da-
czára egyik lapársunk közölte — egy héttel eze-
lőtt; most már természetesen nem foglalkozhatunk
vele.

A szerkesztésért felelős:

D r. V U C S K I C S G Y U L A.

Ajánlkozás.

Urasághoz vagy uradalom-
hoz **kovácsnak** ajánlkozik
egy jó bizonyítvánnyal rendel-
kező **kovács segéd**. Az ál-
lást ujévkor foglalhatná el,
esetleg előbb is. Czime a kiadó-
hivatalban.

300 1-1

Állást keres.

Egy jó bizonyítványokkal ellátott
vizsgázott fűtő állást keres, nagyobb
uradalomban esetleg pusztán vagy falu-
ban. Eddig a káptalani uradalom ősi
pusztáján működött. **Állását azonnal
elfoglalhatja.**

Czime: a kiadóhivatalban. 297 1-1

Táncztanfolyam a Zöldfa disztermében.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség b. tu-
domására, hogy körutamról folyó hó 10-én
megérkeztem és a **táncztanítást folyó évi
október hó 10-én a Zöldfa szálloda
disztermében** megkezdtem.

Iskolám főrendszere gondot fordítani a test
egyenestartására, ügyes állás, járás és kerek-
ded mozgás elsajátítására.

Tandij 3 hónapi időnyre 12 frt. Ismétlők-
nek 8 forint. Gyakorló kolonokban felnőttek
részére szinte 8 forint.

Jelentkezések lakásomon Körözs-utczán
Beczky Arthur ur 219. sz. házában délelőtt 10-től
12-ig és délután 3-tól 5-ig, míg ugyancsak délután
1-től 3-ig a Zöldfa-termében fogadtatnak el.

Kívánatra magán órákat is adok ugy há-
zaknál mint a Zöldfa nagytermében.

Tisztelettel

Sára Miklós,

kz Orsolya-zárda táncztanítója.

299 1-3

1897-1898.

Az igen tisztelt vevőközönség szíves tudomására hozom, hogy vásárlási utamból visszatérve raktáram a legújabb kész **női- és gyermek-felöltőkkel** valamint **színes és fekete** ruhaszövetekkel dusan van felszerelve és hogy azokat

feltűnő olcsó árban árusítom.

Tisztelettel

FLEGMAN ÁRMIN

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

224-26-50

Aurora legújabb gallérformájú őszi felöltő	—	6 frttól kezdve.
Niobe közönséges őszi gallér	— — —	1 frttól
Dorajó őszi kabát	— — — —	4 frttól
Jambó finom posztó télikabát szövet bélés	—	9 frttól
Krull jó bolyhos télikabát szövet bélés	—	6.25
Corsó legelegánsabb télikabát szövet bélés	—	11 frttól
Carla gyönyörű szörme gallér	— — —	9.50
Carla hosszú szörme gallér	— — —	18 frttól
Brünn jó őszi szövet duplaszéles	— —	22 krtól
Trylbi legújabb 120 széles divatszövet	—	65 krtól
Jászay kitűnő 120 széles női posztók	—	70 krtól
Házi vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	6.85 kr
Creas vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	4.40 kr
Junó vászon mindenre alkalmas 1 vég	—	2.70 kr
Polgár vászon legjobb ami létezik lepedő és lábra- valónak való $\frac{9}{8}$ széles egy vég 30 rőf	—	5.90 kr

Szőnyeg, paplan, matrác, függöny, berliner kendők, posztó kendők, női és férfi kész fehérneműk, **verseny nélküli olcsó árban.**

➡ **Mérték utáni szövetruhák már 15 frttól kezdve.** ➡